

Sygn. akt *IV U 999/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2019 r.

**Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący: SSO Jolanta Krzywonos

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Misiuda

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2019 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku Z. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o przeliczenie świadczenia

na skutek odwołania Z. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 21/05/2018 r. znak (...)

z dnia 13/07/2018 r. znak (...)

I. zmienia zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. z dnia 21/05/2018r., znak: (...) i z dnia 13/07/2018 r. znak (...) w ten sposób, że nakazuje organowi rentowemu uwzględnienie w wyliczeniu emerytury Z. J. okresu zatrudnienia od 1 kwietnia 1971r do 18 stycznia 1973r w (...) Wojewódzkiej Spółdzielni (...) w R. oraz wynagrodzenia otrzymywanego w Meblarskich Zakładach (...) w R. przyjmując wynagrodzenie od 1 listopada 1977r do

31 marca 1979r w kwocie po 2100 złotych / słownie : dwa tysiące sto / miesięcznie i od

1 kwietnia 1979r do 30 czerwca 1979r w kwocie po 3500 złotych / słownie : trzy tysiące pięćset/ miesięcznie oraz ustala brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji

II. umarza postępowanie w pozostałym zakresie .

Sygn. akt *IV U 999/18*

UZASADNIENIE

Wyroku z dnia 28 listopada 2019 r.

Decyzją z dnia 21 maja 2018 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał Z. J. emeryturę poczynając od 1 marca 2018 r. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji kapitału początkowego zewidencjowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Wskazano, że emerytura stanowi równowartość kwoty będącej

wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota zwaloryzowanego kapitału wyniosła 145645,89 zł, średnie dalsze trwanie życia – 218,90 miesięcy. Wysokość emerytury obliczona zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej wyniosła 665,35 zł. Wskazano też, że przyznana emerytura jest niższa od najniższej emerytury – 1029,80 zł, ale nie podwyższa się jej gdyż wnioskodawca nie udowodnił łącznie okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 25 lat.

W związku z przedstawieniem przez Z. J. nowych dokumentów, ZUS decyzją z 13 lipca 2018 r. przeliczył emeryturę w/w. Doliczył okresy zatrudnienia wnioskodawcy od 28 marca 1973 r. do 1 marca 1974 r. w Zarządzie Produkcji (...), (...) i (...) w R. oraz od 22 sierpnia 1974 r. do 12 października 1977 r. w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...). Kwota przeliczonego kapitału początkowego wyniosła 190850,97 zł a wyliczona emerytura – 871,86 zł. Z uwagi na brak udowodnienia łącznie 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych świadczenie nie zostało podwyższone do wysokości najniższej emerytury.

Z. J. złożył odwołania od powyższych decyzji kwestionując prawidłowość stanowiska w nich wyrażonego. Decyzji z 21 maja 2013 r. zarzucił błędne ustalenie wymiaru okresów składkowych i nieskładkowych w tym nieuwzględnienie okresów jego zatrudnienia od 3 kwietnia 1973 r. do 1 listopada 1977 r. oraz od 15 kwietnia 1971 r. do 18 stycznia 1973 r. Natomiast decyzji o przeliczeniu świadczenia z 13 lipca 2018 r. zarzucił brak przyjęcia przy ponownym ustalaniu kapitału początkowego za okres od 1 listopada 1977 r. do 30 czerwca 1979 r. faktycznie otrzymywanego przez niego wynagrodzenia.

W odpowiedziach na odwołania Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. domagał się ich oddalenia podtrzymując ustalenia i twierdzenia zawarte w zaskarżonych decyzjach.

Wskazał jednocześnie, że w oparciu o nowe dokumenty 13 lipca 2018 r. została wydana nowa decyzja przeliczająca świadczenie wnioskodawcy. Obecnie sporny pozostaje okres od 15 kwietnia 1971r. do 18 stycznia 1973 r., do uznania którego w ocenie ZUS brak jest podstaw. Okres ten dowodzony jest wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej, które zdaniem Zakładu nie są wiarygodne, a pomimo wezwania do przedłożenia dodatkowych dokumentów, takie dokumenty nie zostały złożone.

Odnosząc się natomiast do żądania uwzględnienia w podstawie wymiaru kapitału początkowego wynagrodzenia, które Z. J. osiągnął podczas zatrudnienia w okresie od 1 listopada 1977 r. do 30 czerwca 1979 r. ZUS stwierdził, że nie dysponuje oryginałami dokumentów, które wskazywałyby wysokość wynagrodzenia w/w. Brak jest zaś podstaw do przyjęcia wynagrodzenia z kopii dokumentów.

Na rozprawie w dniu 4 lipca 2019 r. Z. J. oświadczył, iż zgadza się ze stanowiskiem ZUS zawartym w decyzji z 13 lipca 2018 r. co do uwzględnienia dwóch okresów zatrudnienia oraz z brakiem uwzględnienia przez ZUS okresu od 2 marca 1974 r. do 21 sierpnia 1974 a także od 13 października 1977 r. do 1 listopada 1977 r. Sporny natomiast okres obejmuje od 1 kwietnia 1971 r. do 3 marca 1973 r. Ponadto wnosił o uwzględnienie przy ustalaniu wartości kapitału początkowego oraz należnej mu emerytury faktycznego wynagrodzenia z okresu od 1 listopada 1977 r. do 30 czerwca 1979 r.

Sprawy z odwołań Z. J. od wskazanych decyzji zostały połączone do wspólnego prowadzenia i rozpoznania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. J. urodził się (...)

Decyzją z 21 maja 2018 r. ZUS przyznał wnioskodawcy emeryturę od 1 marca 2018 r. tj. miesiąca, w którym złożony został wniosek o świadczenie. Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS z 17 grudnia 1998 r. i wyniosła 665,35 zł.

W związku z przedstawieniem przez wnioskodawcę nowych dokumentów dotyczących stażu pracowniczego, kolejną decyzją z 13 lipca 2018 r. Zakład ponownie ustalił wysokość emerytury w/w. Uwzględniono wówczas okresy zatrudnienia wnioskodawcy od 28 marca 1973 r. do 1 marca 1974 r. w Zarządzie Produkcji (...), (...) i (...) w R. oraz

od 22 sierpnia 1974 r. do 12 października 1977 r. w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...). Wysokość emerytury wyliczono na 871,86 zł. Z uwagi na brak udowodnienia łącznie 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych świadczenie nie zostało podwyższone do wysokości najniższej emerytury.

Decyzje powyższe stanowią przedmiot zaskarżenia w sprawie.

(dowód: dokumentacja w aktach ZUS)

W oparciu o dowody z dokumentów przedłożone w sprawie, możliwym jest ustalenie, że Z. J. w okresie od 1 kwietnia 1971 r. do 3 marca 1973 r. zatrudniony był w Wojewódzkiej Spółdzielni (...) Zakładzie (...) w R.. Zajmował stanowisko stolarza. Powyższe potwierdzają dokumenty zawarte w aktach osobowych z tego okresu zatrudnienia, w tym opinia dyrektora zakładu z 12 marca 1973r., zaświadczenie o przeszkoleniu okresów bhp z 2 października 1972 r. Datę 1 kwietnia 1971 r. wskazał również w legitymacji ubezpieczeniowej pracodawca poświadczając zatrudnienie. Powołane dowody nie budzą wątpliwości.

Ponadto w okresie od 1 listopada 1977 r. do 30 czerwca 1979 r. Z. J. zatrudniony był w Meblarskich Zakładach (...) w R.. Był to zakład usługowy na zryczałtowanym rozrachunku. Wnioskodawca zatrudniony został jako stolarz meblowy, na czas nieokreślony. Zgodnie z treścią umowy, w czasie trwania umowy o pracę wynagrodzenie w/w – sposób i warunki płatności, określane miały być w tzw. „szczegółowych warunkach pracy”. W aktach osobowych wnioskodawcy są trzy takie dokumenty z: 1 listopada 1977 r., 1 lipca 1978 r., 1 kwietnia 1979 r. Zawierają one pieczęcie zakładu pracy oraz podpisy i pieczętki osób uprawnionych.

Dokumenty zawarte w aktach osobowych potwierdzają czas trwania tego stosunku pracy, jak również pozwalają ustalić otrzymywane przez wnioskodawcę wynagrodzenie. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w piśmie z dnia 5 września 2019 r. odnosząc się do jak podał „kserokopii” owych dokumentów wskazał, iż w okresie od 1 listopada 1977 r. wynagrodzenie Z. J. wynosiło 2 100 zł miesięcznie, od 1 lipca 1978 r. – 2 100 zł, a od 1 kwietnia 1979 r. do 30 czerwca 1979 r. – 3 500 zł. Z. J. zgodził się z tym wyliczeniem i wnosił o uwzględnienie tak ustalonego wynagrodzenia za czas pracy w Zakładach (...).

(dowód: akta osobowe, dokumentacja w aktach ZUS)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach osobowych oraz zgromadzonych w aktach ZUS. Treść ich i forma nie budziły wątpliwości, a sporządzone zostały przez uprawnione podmioty w zakresie służących im kompetencji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie kwestią sporną pozostawał sposób ustalenia przez ZUS wysokości świadczenia emerytalnego wnioskodawcy Z. J.. Po ostatecznym sprecyzowaniu żądań i stanowiska odwołującego się, spór koncentrował się wokół okresu pracy w/w w Wojewódzkiej Spółdzielni (...) Zakładzie (...) w R. od 1 kwietnia 1971 r. do 3 marca 1973 r. i możliwości jego uwzględnienia do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy oraz uwzględnienia przy ustalaniu wartości kapitału początkowego oraz należnej wnioskodawcy emerytury faktycznego wynagrodzenia z okresu od 1 listopada 1977 r. do 30 czerwca 1979 r. Organ rentowy odmawiał uwzględnienia roszczeń wnioskodawcy wskazując, że nie zostały one wystarczająco udowodnione.

Jak ustalono, wnioskodawca uzyskał prawo do emerytury od 1 marca 2018 r. ZUS ustalił jej wysokość w myśl art. 26 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1383). Zgodnie z brzmieniem art. 116 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - do wniosku powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia zgodnie z treścią § 22 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenie emerytalno – rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) jest świadectwo pracy,

zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności: legitymacja ubezpieczeniowa czy legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia. Środkiem dowodowym stwierdzającym z kolei wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia - § 21 powołanego rozporządzenia.

Dowody przedstawione przez Z. J. na okoliczność zatrudnienia od 1 kwietnia 1971 r. do 3 marca 1973 r. w Wojewódzkiej Spółdzielni (...) Zakładzie (...) w R. nie budzą wątpliwości. Dowody z akt pracowniczych oraz wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej poświadczają zatrudnienie i wskazują czas jego trwania. Dowody te wypełniają przesłanki określone w treści powołanego wyżej rozporządzenia z dnia 11 października 2011 r. do uznania ich za wiarygodne środki dowodowe stwierdzające okres zatrudnienia. Organ rentowy natomiast poza ogólnym zakwestionowaniem możliwości uwzględnienia tego okresu zatrudnienia nie przedstawił żadnych dowodów na potwierdzenie swego stanowiska.

W ocenie Sądu, na podstawie zgromadzonych w sprawie dowodów możliwym jest też ustalenie rzeczywiście uzyskiwanego przez wnioskodawcę wynagrodzenia w czasie zatrudnienia w Meblarskich Zakładach (...) w R.. Sposób i warunki płatności, określane miały być w tzw. „szczegółowych warunkach pracy” i istotnie dokumenty takie były sporządzone i zawarte są w aktach osobowych Z. J. z tego okresu. Na ich podstawie możliwym było ustalenie wysokości wynagrodzenia w/w i organ rentowy ustaleń takich w sprawie dokonał. Wbrew twierdzeniom ZUS, dokumenty nazwane „szczegółowe warunki pracy” pochodzące z 1 listopada 1977 r., 1 lipca 1978 r. i 1 kwietnia 1979 r. są dokumentami wiarygodnymi, zawierają pieczęcie zakładu pracy a także podpisy i pieczętki osób uprawnionych. W takiej sytuacji sporządzenie ich przez tzw. kalkę nie uchybia ich ważności i prawdziwości.

Dlatego też w ocenie Sądu przedstawiony materiał dowodowy, wbrew wątpliwościom zgłaszanym przez organ rentowy, stanowił podstawę do poczynienia istotnego w sprawie ustalenia tj. przyjęcia, iż w okresie od 1 kwietnia 1971 r. do 3 marca 1973 r. wnioskodawca miał status pracownika i wykonywał pracę, a co za tym idzie uwzględnienia tego okresu przy ustaleniu wartości emerytury w/w oraz do stanowił podstawę ustalenia wynagrodzenia jakie w/w otrzymywał w czasie zatrudnienia w Meblarskich Zakładach (...) i uwzględnienia tego wynagrodzenia przy ustalaniu wysokości jego świadczenia.

Mając na uwadze poczynione wyżej ustalenia i zważania, Sąd w pkt I wydanego wyroku po myśli art. 477¹⁴§ 2 kpc zmienił zaskarżone decyzje z 21 maja 2018 r. i 13 lipca 2018 r. nakazując organowi rentowemu uwzględnienie w wyliczeniu emerytury wnioskodawcy okresu zatrudnienia od 1 kwietnia 1971 r. do 3 marca 1973 r. w Wojewódzkiej Spółdzielni (...) Zakładzie (...) w R. raz wynagrodzenia otrzymywanego w Meblarskich Zakładach (...) przyjmując wynagrodzenie od 1 listopada 1977 r. do 31 marca 1979 r. w kwocie po 2 100 zł miesięcznie, a od 1 kwietnia 1979 r. do 30 czerwca 1979 r. po 3 500 zł miesięcznie. Wobec faktu, iż przesądzenie istnienia elementów warunkujących przeliczenie wysokości emerytury wnioskodawcy nastąpiło dopiero w postępowaniu sądowym, Sąd stosując art. 118 ust.1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS ustalił brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sąd w oparciu o art. 355 kpc umorzył postępowanie w zakresie w jakim odwołanie zostało ograniczone, gdyż wydanie wyroku w tym zakresie stało się zbędne.